

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Markéta Machová

Název práce: Profesionální pěstounská péče a její postavení v systému náhradní rodinné péče

Vedoucí práce: PhDr. Alena Dědečková

Oponent práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Téma práce lze vnímat jako zajímavé a dobře nastavené ve vztahu ke studovanému oboru. Cílem práce je dle autorky „seznámení s pěstounskou péčí na přechodnou dobu jako jednou z možných forem náhradní rodinné péče“ (str. 10). To je spíše deskriptivní cíl textu a pro diplomovou práci i poměrně málo ambiciózní.

Zaměření práce a teoretická část:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky. Autorka se věnuje problematice rodiny a jejího vlivu na děti, dále náhradní rodinné péči, jejím formám, procesu, finančnímu zabezpečení i vybraným zahraničním zkušenostem. Autorka zpracovává i legislativní rámec náhradní rodinné péče formou přehledu právních norem, které se náhradní rodinné péče dotýkají. Text poněkud méně vhodně poznamenávají používané zkratky, které se vyskytují jak v názvech kapitol, tak v samotném textu. I když je přehledně uveden seznam zkratek, hodilo by se je nejprve v textu vysvětlit, aby čtenář nemusel listovat do části se seznamem. Autorka se při zpracování textu hojně opírá o stávající právní úpravu problematiky. Možná i proto jsou využívané zdroje v teoretické části poměrně omezené, text rovněž působí částečně schematicky. Inspirativní je kapitola týkající se zkušenosti ze zahraničí, i zde jsou však používány omezené zdroje.

Empirické šetření: Empirická část si klade za cíl *zjistit funkčnost institutu PPPD v systému NRP v ČR*. Nabízí se však otázka, jaký je soulad tohoto cíle s obecným cílem celé práce? Autorka realizovala rozhovory jak s pracovníky OSPOD, tak s pěstouny, kteří působí v rámci pěstounské péče na přechodnou dobu. Přehlednosti realizovaného dotazování by prospěl např. soupis respondentů v tabulce, z něhož by vyplynulo, s kým byly rozhovory vlastně realizovány (textová podoba je méně přehledná). Je uvedeno, že šlo o nestrukturovaný rozhovor, ale při popisu sběru dat se uvádí, že pro dotazování sloužily pevně stanovené otázky a předem připravený scénář s daným tématem rozhovoru a možnými otázkami (str. 51) Jak tedy dotazování probíhalo? Nabízí se pak i další významná otázka: *Jak byla data zpracovávána? Jakých postupů kvalitativní metodologie bylo využito?* Interpretace výsledků a shrnutí odpovědí respondentů totiž působí poněkud schematicky, chybí hlubší analýza a ukotvení v teorii kvalitativního výzkumu. I s ohledem na tuto skutečnost je třeba osvětlit, na základě čeho je v závěru (str. 79) konstatováno, že systém je funkční. Hodnocení systému

jako funkčního vyžaduje dlouhodobější perspektivu, možnost hodnotit vývoj dětí po delším čase, stanovení kritérií funkčnosti, atp. Jak bylo postupováno zde?

Využitelnost pro praxi: perspektivní, téma je naléhavé a zásadní

Rozsah práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální, většinou tuzemské. Citace v textu jsou však v některých místech poměrně hodně dlouhé. Citaci z časopisu *Týden* lze vnímat v použitém kontextu jako nevhodnou pro využití v odborném textu.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

- Text je psán srozumitelným jazykem, příležitostně jsou použity méně šťastné stylistické obraty nebo vyjádření typu „pro ulehčení procesu s vymezováním pojmů si odcitujeme Komárika... (str. 27), apod.
- K diskusi by mohl být název kapitoly „Rodičovství jako zdroj dospělosti“ – jde skutečně o zdroj dospělosti?
- Do textu se vloudila i chyba ve shodě podmětu s přísudkem str. 66.
- Samostatná podkapitola 2.1 není třeba.

Cíl práce byl naplněn. Práce přináší zajímavé téma, jehož inovativnost a hloubka zpracování však zůstávají spíše v méně rozpracované rovině. Výsledky empirického šetření jsou převážně deskriptivní povahy, proces kódování a kategorizace dat nebyl využit. Metodologicky tedy není kvalitativní analýza zcela pevně uchopena. Přes tuto skutečnost je zpracovaná problematika pro oblast sociální pedagogiky přínosná a inspirativní.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Jak by bylo podle Vašeho názoru možné eliminovat negativní stránky programu PRIDE, které jsou zmíněny na str. 31? Existují jiné iniciativy s podobným zaměřením?

Datum: 23. 12. 2016